

MINISTER ŚRODOWISKA

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 16.06.16, zał. 2166
..... podpis.....

Warszawa, dnia 14 czerwca 2016 r.

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 15.06.2016
2864, podpis.....

DZW-II.070.60.2016.MBS

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Roberta Dowhana złożone podczas 17. posiedzenia Senatu RP w dniu 12 maja 2016 r., przesłane pismem z dnia 19 maja 2016 r., znak BPS/043-17-334/16, w sprawie podjęcia dodatkowych działań administracyjnoprawnych mających na celu prewencję wobec negatywnych skutków suszy w województwie lubuskim, poniżej przedstawiam stosowne informacje przygotowane przy współpracy z Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej.

W granicach województwa lubuskiego działają 3 Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej: w Poznaniu, we Wrocławiu oraz w Szczecinie, które oprócz podejmowania działań bieżących mających na celu zniwelowanie skutków suszy, opracowują plany przeciwdziałania skutkom suszy.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) jest dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami, który realizuje zapisy art. 88 s ust. 1 i art. 88 r ust. 3 i 4 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.). Plan przeciwdziałania skutkom suszy, zgodnie z ww. zapisami ustawy, zawiera:

- 1) analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;
- 2) propozycje budowy, rozbudowy lub przebudowy urządzeń wodnych;
- 3) propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;
- 4) katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy.

RZGW Poznań prace nad dokumentem w regionie wodnym Warty rozpoczął w 2016 r. po uzyskaniu finansowania z NFOŚiGW. Plan będzie zawierał m.in. informacje na temat występowania zjawiska suszy, zasięgu tego zjawiska oraz działań krótko i długoterminowych mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy.

Natomiast w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej we Wrocławiu dnia 24 lutego br. rozpoczęły się prace nad „Planem przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry, Izery, Metuje, Łaby i Ostrożnicy (Upa), Orlicy i Morawy wraz ze sporządzeniem prognozy oddziaływania na środowisko”. Projekt swym zasięgiem obejmuje cały obszar administracyjny

RZGW we Wrocławiu, m.in. część województwa lubuskiego. Termin realizacji ww. zadania przewidziany jest na 31.08.2017 r.

Ponadto dnia 15 marca br. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu podał do publicznej wiadomości harmonogram i program prac związanych z przygotowaniem „Planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Odry, Izery, Metuje, Łaby i Ostrożnicy (Upa), Orlicy i Morawy” oraz przystąpił do konsultacji społecznych przedmiotowego harmonogramu.

Konsultacje społeczne trwać będą do 15 września br. Informacje w przedmiotowej sprawie udostępnione są na stronie internetowej RZGW we Wrocławiu:

http://wroclaw.rzgw.gov.pl/pl/articles/3/1128/Plan_przeciwdzialania_skutkom_suszy.

Z kolei w 2015 r. na zlecenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki w Szczecinie powstał projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ücker.

Na tej podstawie oraz przy wykorzystaniu szerokiej bazy danych hydro-meteorologicznych oraz hydrogeologicznych, źródeł literaturowych i wiedzy eksperckiej dokonano rozpoznania pod kątem zagrożenia wszystkimi rodzajami susz (atmosferyczną, rolniczą, hydrogeologiczną i hydrologiczną) na obszarze działania RZGW w Szczecinie, dokonując kategoryzacji obszarów wg podziałów zlewniowych i administracyjnych, pod kątem wypadkowego narażenia na skutki występowania zjawiska suszy. Szczegółowy opis i wyniki przeprowadzonych analiz zawiera wykonane na potrzeby tworzenia planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych, opracowanie pt. „Analiza historyczna zjawiska suszy wraz z określeniem obszarów jej występowania w obszarze RZGW w Szczecinie”.

Analiza zawarta w opracowaniu wykazała, iż we wszystkich gminach z województwa lubuskiego zawierających się w obszarze działania RZGW Szczecin stwierdzono znaczący stopień narażenia na skutki suszy.

Dla skategoryzowanych obszarów narażonych na występowanie skutków suszy wskazano zakres działań technicznych oraz nietechnicznych ograniczających skutki występowania suszy. Dokonano również analizy efektywności tych działań i wskazano wytyczne do ich stosowania w zależności od rodzaju suszy. Szczególną uwagę zwrócono na sposoby zwiększenia naturalnej retencji, co wychodzi naprzeciw zapisom ustawy - Prawo wodne, gdzie w art. 31, ust. 2 stwierdza się, iż korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od nich zależnych ani powodować marnotrawstwa wody. Ponadto w opracowaniu zawarto wykaz działań prawnych, edukacyjnych i ekonomiczno-prawnych zachęcających do oszczędzania zasobów wody.

Obecnie w RZGW w Szczecinie realizowana jest „Strategiczna Ocena Oddziaływania na środowisko projektu „planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ücker”. Następnie przedmiotowy plan zostanie przekazany do Prezesa KZGW, którego zadaniem jest przygotowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy. Planuje się również przekazanie ostatecznej wersji planu (po uzgodnieniu z KZGW) do podmiotów/jednostek odpowiedzialnych /współodpowiedzialnych za wdrożenie zadań, tj.:

- Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

- Narodowe Centrum Nauki,
- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy,
- Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy,
- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy,
- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,
- Instytut Badawczy Leśnictwa.

Ponadto informuję, że Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu na terenie województwa lubuskiego administruje rzeką Wartą i Notecią i nie administruje żadnymi urządzeniami hydrotechnicznymi umożliwiającymi retencję, a w konsekwencji alimentację cieków w okresach suszy. W związku z powyższym tutejszy zarząd nie ma bezpośrednio na terenie województwa możliwości zastosowania technicznych działań mających na celu walkę z suszą.

W lipcu 2015 r., w czasie suszy, RZGW w Poznaniu odstąpił od zapisów pozwolenia wodnoprawnego dla zbiornika Jeziorsko na Warcie (położonego na granicy województwa łódzkiego i wielkopolskiego) poprzez obniżenie wymaganego poziomu piętrzenia, w konsekwencji zwiększając odpływ ze zbiornika. Wyszczególniony w instrukcji okres pomiędzy 16 kwietnia a 15 września stanowi, w normalnych warunkach, czas przepływowego działania zbiornika w celu utrzymania stałego poziomu piętrzenia dla zapewnienia optymalnych warunków siedliskowych występującemu na zbiorniku ptactwu. Jednakże w 2015 r., w związku z występującymi warunkami hydrometeorologicznymi, a w konsekwencji niskimi przepływami w Warcie, podjęta została decyzja o odstąpieniu od zapisów pozwolenia, co umożliwiło rozpoczęcie procesu alimentacji rzeki Warty poniżej zbiornika Jeziorsko poprzez zwiększenie odpływu ze zbiornika. Niemniej jednak należy zaznaczyć, że oddziaływanie zbiornika Jeziorsko na Wartę na terenie województwa lubuskiego jest nieznaczne.

Ponadto RZGW w Poznaniu, w czasie suszy w 2015 r., przeprowadził na własne potrzeby wstępną (roboczą) analizę pozwoleń wodnoprawnych pod kątem wprowadzenia ewentualnych ograniczeń poborów wód, gdyby zaszła taka potrzeba.

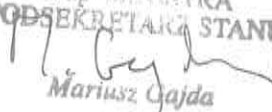
Dodatkowo, z działań nietechnicznych, RZGW w Poznaniu na przełomie sierpnia i września 2015 r. brał udział w przeprowadzeniu ankiety dotyczącej zakresu zjawiska suszy, której autorem był Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Wyznaczono ok. 40 głównych użytkowników wód w regionie wodnym Warty, do których wysłano przedmiotową ankietę.

Wspomniany wyżej brak urządzeń wodnych, zbiorników administrowanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu na terenie województwa lub w bliskiej odległości, nie pozwala na skuteczne przeciwdziałanie suszy. Dotyczy to przede wszystkim cieków administrowanych przez RZGW (Warta, Noteć). W przypadku pozostałej części regionu wodnego do dyspozycji są obiekty administrowane przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Na dzień dzisiejszy wszystkie obiekty znajdujące się zarówno na terenie województwa lubuskiego, jak i całego regionu wodnego podlegają ocenie pod kątem przeciwdziałania skutkom suszy w powstającym PPSS.

Ponadto informuję również, iż w związku z występowaniem niskich stanów wód na rzece Odrze (administrowanej przez Dyrektora RZGW w Szczecinie – drodze wodnej), służby liniowe RZGW Szczecin częściej niż zazwyczaj kontrolują szlak żeglugowy dostosowując oznakowanie nawigacyjne celem osiągnięcia optymalnych parametrów dla żeglugi (sytuacja analogiczna w stosunku do działań wykonywanych w tym samym czasie przez stronę niemiecką). Częściej niż zazwyczaj wykonuje się również wspólne ze stroną niemiecką sondowania granicznego odcinka rzeki Odry i Odry Zachodniej celem precyzyjniejszego podawania informacji żeglugowej dla użytkowników drogi wodnej. Długo

utrzymujące się niskie stany wody również w okresie jesienno-zimowym (analogicznie jak w 2015 r.) mogą w znaczny sposób utrudnić zimową przeciwpowodziową akcję lodołamania prowadzoną na rzece Odrze, Warcie i Noteci.

Z poważaniem

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZA STANU

Mariusz Gajda

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w KPRM.